Ч. 275 (14.524). Львів, неділя 6. грудня 1936.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Совітська фльота на норвеських водах.

СОВІТСЬКА ФЛЬОТА НА БІЛІМ МОРІ.

ЛЬОНДОН, 5. 12. АТЕ. Норвеська преса подає сензаційні вістки, що рибалки на північних побережах Норвеґії запримітили багато підводних лодок, торпедовців і міноловів із совітськими знаками. В однім місці запримітили рибалки 20 підводних лодок. Ця вістка має всі дані імовірности, тому, що недавно скандинавська преса сиґналізувала, що базу совітської воєнної маринарки перенесли з Кронштаду до Новоалександровська, пристані на Білім Морі, яка ніколи не замерзає.

Совіти злагоджують промову Жданова.

РИГА, 5. 12. АТЕ. З Таліна повідомляють, що совітський шарже д' афер в Таліні зложив візиту естонському міністрові закордонних справ Аккелеві, щоб вияснити ті місця промови Жданова, в яких він атакував Естонію. Представник Совітів запевнив мін. Аккеля, що становище СССР супроти Естонії є наскрізь прихильне.

През. Компаніса не пустили до Франції.

ПАРИЖ, 5. 12. ПАТ. „Ле Журналь" повідомляє з Перпініян, що президента Компаніса, який мав виїхати до Парижа і виголосити в неділю промову на зимовім вельодромі на мітінґу, привитав на французькім кордоні в Лясера префект східних Піренеїв, який заявив Компаніcові, що французький уряд просить його відложити подорож до відповіднішої хвилини у звязку із настроями у Франції та можливостями інцидентів.

Затіснюється перстень довкруги Мадриду.

20.000 СОВІТСЬКИХ ГРОМАДЯН В ЕСПАНІЇ.

РАВАТ, 12. 12. ПАТ. Тетуанська радіостанція запевнює, що в червоній еспанській армії воює під цю пору більше як 20.000 совітських громадян. Згадана радіостація повідомляє, що нац. війська заняли на мадридськім фронті кілька важних, стратеґічних позицій і затіснули ще більше перстень довкруги столиці.

ПОВСТАНЦІ НЕ ВЖИВАЮТЬ ҐАЗІВ.

СЕВІЛЛЯ, 5. 12. ПАТ. Ґен. Кеіпо де Ляно заперечив у радієвій промові поголоски, буцімто нац. війська уживають трійливих ґазів.

НА БАСКІЙСЬКІМ ФРОНТІ БЕЗ ЗМІН.

ТЕНЕРІФА, 5. 12. ПАТ. Урядовий комунікат головної нац. кватири повідомляє, що на баскійськім фронті ворог наступав знову на відтинку Мондраґон, але його відкинули з великими стратами. У північній частині Алява противник дальше наступає, але не посунувся ні пяди вперед. На відтинку Ґвадаляхара нац. війська пішли вперед. Ворог стратив 100 вбитих.

АРЕШТУВАЛИ СИНА ҐЕН. КАВАНЕЛЛЯСА.

МАДРИД, 5. 12. ПАТ. Повідомляють із Хіхон, що тамошній ґубернатор потверджує вістку про арештування сина ґен. Каванелляса.

КАТАСТРОФА НІМ. ЛІТАКА В ДОРОЗІ ДО ЕСПАНІЇ.

ҐРЕНОБЛЬ, 5. 12. ПАТ. Тутешній часопис повідомляє, що в околиці Ґран Бернар упав великий німецький літак, який зісовгнувся до провалля. Покищо годі туди добитись з причину сильної сніжної заметілі. Там, де впав літак, знайшли еспанські летючки. Нема сумніву, що летуни згинули під останками літака.

Ті, що пізніше добрили до літака на висоту 1800 м. знайшли в літаку багато летючок в еспанській мові. Дальші розшуки переводитиме військова жандармерія й альпейські стрільці.

Димітров у Парижі.

ПАРИЖ, 5. 12. ПАТ. Ґенеральний секретар III. Інтернаціоналу Димітров приїхав — як подає „Фіґаро" — вчора до Парижа. Ця вістка викличе, якщо буде правдива, ріжні коментарі у політ. колах, тому, що приїзд випав саме тепер, коли в париській палаті послів відбувається засаднича дискусія над закордонною політикою Франції.

Нове загострення між Японією і Китаєм.

ТОКІО, 5. 12. ПАТ. Агенція Домеі повідомляє, що напруження між Китаєм і Японією з причини перервання нанкінських переговорів, викликало схвилювання в токійських політ. колах. Вчора відбулась спільна міжміністеріяльна конференція з участю представників міністерства закордонних справ, війни і маринарки, на якій обговорювали китайські справи. Японська преса гостро атакує міністра закорд. справ, закидуючи йому за лагідну політику супроти Китаю. Часописи пишуть, що політику уряду Гіроти напятнують обі палати.

У сліпій вулиці.

Варшава, 3. грудня 1936.

У скромному будинку колишнього „Марійнського Інституту благородних девіц" при вулиці Вейській, що (після перебудови і розбудови) поміщає сьогодні сойм і сенат, розпочалися по довшій перерві наради польського парляменту. Широкої симпатії й популярности серед польського й непольського громадянства не мають ні сойм, ні сенат, що вийшли з виборів у вересні м. р. з цілком своєрідної виборчої ординації, яка м. і. викликала бойкот тих виборів великої частини польських виборців. Ніякої організаційної роботи в терені новобрані польські посли й сенатори не виказали, багато з них взагалі не показалося після виборів у своїх виборчих округах, а тим самим не мають з ними ніяких живих і безпосередніх особистих звязків.

Цей урядовий стемпель і безспірно політична геґемонія урядового бюрократичного чинника у внутрішніх польських відносинах припинила у великій мірі громадянську ініціятиву, зокрема на політичному відтинку, серед ширших кругів польського громадянства, що поправді стало тереном експериментів ріжних проурядових гуртків, клік чи навіть поодиноких осіб. Одно їх цементувало, якщо йде мова про **відтинок польсько-українських взаємин у Східній Галичині, а саме нехіть** цих гуртків, клік чи осіб як теж величезної більшости **місцевого польського громадянства до всяких спроб наладнання й поправи теперішнього дуже невідрадного стану на польсько-українському відтинку.**

Сучасний польський режім старається зберегти назовні познаки демократизму й парляментаризму у своєрідній формі й у своєрідному розумінні. При цьому змагав він послідовно до ліквідації політичного партійництва та на місце партій створити неполітичну організацію для ведення суто політичних справ. Зробив це вже у перших роках потравневого режіму полк.

Славек, формуючи Безпартійний Бльок співпраці з урядом. Пригорнулося до нього усе, що бажало „яствія і подаянія“, але санації таки він не перевів і не зліквідував у Польщі політичного життя. Попри Безпартійний Бльок існувало воно дальше.

Життя з останніх літ у Польщі виказало як аксіому, що політики неполітичними чи аполітичними організаціями не можна вести. Для політичного й державного життя мусять існувати політичні організації без огляду, який є актуальний режім і устрій. Наглядним доказом Совіти, Італія і Німеччина, що усунувши дотеперішню демократично-парляментарну форму правління з її політичними партіями, не скасували політичних організацій, уводячи тільки монополь для одної політичної партії.

На основі квітневої конституції з 1935 р. Польща стала президентською державою з великими прерогативами для голови держави. Парляментарного устрою з деякими формальними познаками демократизму не усунено, але ролю парляменту значно зредуковано, оставляючи при цьому у краю і надалі політичні партії й ор-

ганізації. Однак виборча ординація до сойму і сенату практичне значіння політ. партій — їх вплив на склад законодатних установ та хід і вислід праці у них — звела майже до нулі.

Однорічний біланс нової польської парляментарної структури вийшов наскрізь відемний. Політичних відносин на польській вулиці таки не всановано. Польські політичні угрупування істнують дальше і творяться щораз нові

З витвореним станом рахується трохи і сам уряд. Не без його очевидно спонуки від довшого часу йдуть заходи для сформування нової громадянсько-політичної організації, що сталаб опорою для уряду. Місію це перевести дістав полк. Коц, що від місяців монтує нову проурядову формацію в секреті від публичної польської опінії.

У міжчасі видвигнено у Польщі новий вирішний чинник попри істнуючий конституційний в особі президента держави. Є ним маршал Сьміґли-Ридз, що став переємником авторитету марш. Пілсудського. Як кажуть, не дав він апробати на концепції полк. Коца й мабуть тому монтована останнім формація не побачила ще денного світла.

Реґуляміни сойму і сенату не визнають політичних угрупувань на парляментарному терені. Витворився тільки „ерзац“ серед польських послів і сенаторів у формі ріжних реґіональних і станових груп, які проте не виявили досі майже ніякої праці й остались без значіння. Тепер ідуть заходи для створення нового „ерзацу“. Перед першим засіданням сойму відбулося під проводом пос. Сужинського спільне засідання парляментарної групи сільських і міських діячів, які рішили, що будуть узгіднювати свої виступи на терені сойму і сенату. Сміливо можна твердити, що і цей новий „ерзац“ буде теж нежиттєздатний.

Як окремі суцільні організації на терені польського парляменту істнують тільки парляментарні організації: **українська (з Галичини) й жидівська.** Наша парляментарна репрезентація виступає завжди згідно й солідарно. Має вона у себе поодинокі комісії, що обговорюють і приготовляють важніші внески і проєкти. Дня 1. ц. м. відбулося засідання двох комісій: правничої і освітньої. На першій обговорено **проєкт закону про номенклятуру „українець“, „український“** замісць дотеперішньої урядової „русин“, „руський“, „русинський“. На освітній комісії обговорено **проєкт новелі до шкільного закону з 31. липня 1924 р.** і його **вже зголосив у соймі пос. Дм. Великанович.** Пос. д-р Баран виготовив теж і зголосив інтерпеляцію в справі недавньої конфіскати українських календарів старостами на Волині.

Про хід нарад сойму у днях 1. і 2. ц. м. читачі знають вже з преси. Промови премієра Складковського і віцепремієра Квятковського суттєвих політичних моментів не мали і не виясньовали програми уряду на будуче. Довга дискусія в соймі, в якій промовляло яких 30 послів, не внесла теж замітних політичних моментів, за винятком промови голови УПР, яка читачам „Діла“ уже відома.

Загальну характеристику ґенеральної дискусії над буджетовим прелімінарем можнаб назвати словами марш. Пілсудського з часів відомої критики польського сойму „**горох з капустою**“. Ніхто з польських послів не торкнувся устрєвих справ, про що якраз говорить польське громадянство, головно польська опозиція. З дискусії слід піднести факт, що в часі промови пос. Мудрого 2. ц. м., якій з лавок уряду прислухувався премієр Складковський і міністр хліборобства Понятовський, деякі польські посли підняли бучу, як почули у промові вислови „українські (чи наші) землі“ у Польщі. Авантурувався передовсім тернопільський посол Відацький, що до нас ставиться завжди ворожо і вже у минулій сесії счиняв бучі в часі промов наших послів, забуваючи, що вийшов послом з терену, обнятого виборчим компромісом і що сама пристойність вимагає від нього, щоб не лаявся на тих українців, які чейже **голосували** на нього! Ціле перше засідання сойму у цій буджетовій сесії, з його формалістикою, хаотичністю та бездушністю, робило прикре враження. Обєктивний глядач і слухач має враження сліпої вулиці, в якій опинилась внутрішня політична структура держави.

Д-р Степан Баран.

З польської преси.

„Тінь Панкрацого“.

Панкраци — символічна постать з Красінського „Небоскої Комедії“, щось на зразок Гетового Мефіста. В. Бончковський в останньому числі варшавської „Мислі Польскої“ (з 1—15. ц. м.) доказує тезу, що над Польщею розпростерлась тінь такого совітського Панкрацого і що в його тіні, крадькома, без галасу, на найріжнородніших фронтах іде вперта совітська диверсія. Автор пригадує, що на таку маленьку Латвію Комінтерн асигнує більші суми, ніж на величезні Сполучені Держави: найбільшою увагою Комінтерну і офіціяльного сов. уряду користуються прикордонні держави, між ними Польща. Однак одночасно робота на терені тих держав ведеться найдискретніше, без таких брутальних засобів, як у Бразилії, Еспанії чи хочби навіть у Франції. І тут автор звертає увагу на цілу низку ріжних явищ, які ніби взаємно неповязані і незалежні, але разом творять яскравий образ того розхитування всього держ. життя та суспільного і духового устрою, яке просто необхідне, як підготова для **безпосередньої** комуністичної боротьби за владу. І так автор звертає увагу на елементи провокації однаково у події у Гродні (вбивство жидами двох католиків) та протижидівських ексцесах, як у страйках робітничих і селянських та в авантюрах студентів. Автор наводить цікаву статистику: у 1933 р. було у Польщі 641 страйків, зараз у черговому вже 1093, а в цьому напевне ок. 2000. „Вся Польща страйкує“.

Надзвичайно цікаві уваги автора про звілу боротьбу ріжних відломів польського і жидівського громадянства проти політики Бека з використовуванням найбільш демагогічного крику про німецьку небезпеку, та про повну мовчанку навіть про явні протипольські воєнні приготування Совітів. „Щораз більш непопулярною стає оборона перед Росією, зате популяризується оборона перед найбільшим ворогом Росії“. Те саме торкається всієї протинімецької камляні у ділянці культури чи актуальних дрібних спорів. Напр. до височезного рівня якогось польського катаклізму роздуває польська преса небезпеку на терені... Данціґу, — зате глухою мовчанкою промовчує факт виселення з України за Далекий Схід 500.000 (пятьсот тисяч) поляків, протипольські совітські брошури з накладом, що йдуть у сотки тисяч, озброювання совітської границі і т. д. Цікава теж увага автора на тему щораз частіших залізничих катастроф у Польщі: автор переводить паралелю з подібним недавнім явищем в околиці Башкірії і Татарстану: Совіти зліквідували ті страйки щойно тоді, коли переселили на Далекий Схід цілу армію Блюхера...

В окремому уступі п. н. „Справа кресів“ автор пише про польсько-українські відносини, які вже ніби почали кращати. Вичислює відому низку актів, що свідчили про українську примирливість і бажання співпраці для спільних державних інтересів.

Але той небезпечний для Совітів стан не тривав довго. Повторилася стара історія з польсько-жидівськими відносинами, розпутаними акуратно у моменті... жидівсько-арабського конфлікту, які поставили жидівне перед перспективою еміґрації з Польщі, але боротьби з Польщею на смерть і життя. Псевдонаціоналізм деяких польських кол відіграв тут свою ролю. Хтось і десь признав, що нормалізаційна доба (у відріжненні від пацифікаційної!!) найкраще годиться для переведення кольонізаційних плянів. У висліді нічого ще не скольонізовано, а вже змобілізовано і обєднано всю, буквально всю українську масу, навіть зі... старорусинами, навіть з національно незясованим елементом „в обороні землі“ і збільшеної ненависти до Польщі. Однак усе мусить іти згідно з воєнними плянами. Бо ось ОУН мовчить. Дискреція і... резерва. О. У. Н. є попросту у запіллі, вирушить на поле бою тоді, коли почне щось „кляйструватись“. Вороже напруження заґарантоване на довгий час. Товариш командир Української Воєнної Округи може спати спокійно і мріяти про маршалківські зірки...

Автор каже правду, коли кінчає зворотом, що — ніхто у Польщі на ці речі не звертає уваги...

Прем. Складковський на люстрації у Галичині.

У пятницю 4. ц. м. приїхав до Львова несподівано прем. Славой-Складковський і по короткім побуті виїхав до Золочева, де ждав на нього тернопільський воєвода д-р Білик. У товаристві воєв. Білика премієр перевів люстрацію староства в Золочеві і повіту, опісля виїхав до Бережан. По люстрації бережанського староства премієр виїхав на інспекцію до інших повітів.

Королям не вільно любитися..

ПОДРУЖІ ЗАМІРИ ЕДВАРДА VIII. — ПРИЧИНОЮ КОНСТИТУЦІЙНОГО КОНФЛІКТУ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.

Це не тема для жартів і дотепів: це щонайменше літературна тема для поважних історичних та психоаналітичних повістей і для сценічних траґедій. Але життя багатше і ріжнородніше від найбільш сензаційної літератури. І те, що сьогодні переживає вся імперія Великої Британії — це не є зацікавлення вулиці сензацією та ще й сензацією із якимось посмаком скандалістики, що його завжди можуть мати виявлені куліси двірського життя. Це найповажніша криза, яку переживала Велика Британія за останніх двісті пятьдесят літ, від часів громадянської війни за панування дому Стюартів, підчас якої впали під топором ката дві королівські голови: Марії Стюарт та Карла І. Бо від часу, коли англійський парлямент натискав на Єлисавету, щоб вона мерщій виходила заміж та своїм подружжям протиставилась претенсіям Марії Стюарт до англійського престолу, і відколи між Карлом І. та його протестантськими підданими повстав перший конфлікт з приводу його подружжя з католицькою французькою княжною — від того часу тепер, у 1936-ому році, вперше знову Велика Британія станула перед дилемою: або король Едвард VIII. зречеться заміру одружитись з пнею Сімпсон, або — зречеться престолу. Наскільки поважний цей конфлікт, вказують на це голоси, що говорять навіть про можливість розпаду Великої Британії; бо для великобритійських доміній единою найповажнішою ланкою, що їх вяже з метрополією, є особа короля, до якої вони — як усі громадяни імперії — привязують таку велику вагу, такі високі вимоги, що не можуть погодитись з з думкою, щоб дружиною короля стала людина, проти якої можна висувати поважні застереження релігійної та моральної натури.

З КИМ ХОЧЕ ОДРУЖИТИСЬ ЕДВАРД VIII?

Пані Сімпсон має сьогодні 40 літ, себто вона на два роки молодша від короля Едварда. Походить зі старої англійської родини, яка веміґрувала була до Америки і тому вважають її сьогодні американкою. Маючи 21 літ вийшла вперше заміж за американського старшину-летуна Спенсера. 9 літ пізніше розвелась зі своїм чоловіком і в 1928 році вийшла вдруге заміж за англійського торговельника, б. старшину англійської ґвардії. Однак з другим чоловіком жила теж тільки 5 літ, після чого знову розвелась. Цей другий розвід відбувся саме недавно, 27. жовтня ц. р., вже ніби на домагання короля Едварда і за згодою п. Сімпсон, який не хотів стояти на дорозі своїй дружині, перед якою відкрилась можливість стати королевою Великої Британії. Другий її чоловік був католиком, — розвід був даний на підставі американського законодавства.

СПРОТИВ ПАРЛЯМЕНТУ, ЦЕРКОВНИХ КОЛ ТА РОДИНИ.

Подружі пляни Едварда VIII. стали відомі розмірно недавно, після повороту короля з останньої його подорожі по Адрійському морі, підчас якої королеві товаришила — у гурті найближчих приятелів — також пні Сімпсон. Безпосередньою притокою до виявлення цих замірів були ґалеві обіди у вузькому гурті королівської родини та найвищих державних достойників, куди король не тільки пню Сімпсон запрошував, але й визначав їй місце біля прем'єра, льорда адмиралії чи віцекороля Індії. Прийшло до розмов між премієром та королем, як також між королем та найвищими представниками англіканської церкви. Ці останні перші теж справу порушили прилюдно, протиставлючись замірові короля взяти за дружину: 1) католичку, 2) двократну розведеницю. Промовчувати справи не можна було з огляду на гармідер, що його піднімала вже від довшого часу американська преса, яка — очевидно — використовувала справу тільки як матеріял для газетної сензації. Конфіскатами американських часописів в Англії боротись на довшу мету не можна було, — і вся англійська преса мерщій вхопилась за промову єпископа д-ра Блюнта, виголошену на дієцезальній конференції, в якій був недвозначний натяк на те, що король не повалу забувати, що він є „персоніфікацією ідеалу англійського народу про особу монарха“. І в останніх чотирьох днях вся істнуюча англійська преса не має місця для найважніших світових проблем: до Англії не доходять відгуки мадридської траґедії, для англійської опінії байдужою є боротьба, що ведеться тепер у паризькій палаті депутованих довкола уряду Блюма, англійського громадянина, не цікавлять воєнні погрози Совітів проти балтійських держав ані приїзд Димітрова до Парижа ані виявлення нової змови у Греції, — місце, призначене по часописах для тих звісток, зайняли величезні портрети пні Сімпсон.

І не зворушує англійців те, що з отих портретів глядить на них гарне — навіть дуже гарне — подовгасте обличчя брюнетки, що пригадує тип грекині. У пуританській опінії англійців, привязаних як ніякий інший нарід у світі до писаних і неписаних законів традиції, борються тепер два почування: почування любови до короля, який особливо популярний серед своїх громадян ще із часу, коли був князем Валії, та почуття обурення, що королевою може стати жінка, яка не відповідає ідеалові монархині. В той спосіб проти замірів короля висловився рішуче премієр Болдуін, з яким беззастережно солідаризується уряд, усе духовенство, та всі парляментарні клюби. Цікава річ: сила традиції та розуміння боротьби „фер“ так глибоко вкорінені в англійців, що ліберали і навіть соціялісти (лейбуристи) йдуть солідарно з консервативним урядом, відкидаючи нагоду, яка їм пхається в руки: використати конфлікт між королем та урядом для поваления уряду і творення нового під своєю кермою! Одночасно свідомість тривкости держави та глибоко вкорінений демократичний світогляд англійців і свідомість своїх прав — дозволяє англійцям прилюдно в усіх детайлях обмірковувати справи, стидливо й боязливо промовчувані в подібних ситуаціях — деінде.

ЯКІ МОЖЛИВОСТИ ВИХОДУ?

Спершу казалось про три можливости виходу з цієї ситуації: 1) або король зрезиґнує зі своїх матримоніяльних плянів і тим самим автоматично справа відпадає, 2) або король висловить урядові недовіря і спричинить кабінетову кризу: в тому випадку король міг би опинитись у ситуації, що не найдеться кандидат на премієра і тому буде змушений абдикувати, і 3) або розвяже парлямент і відкличеться до народу, — наслідком чого Англія переживатиме тижні неспокою, страшенне грізного у сучасній міжнародній ситуації. Але справа ще багато складніша. Отже й резиґнувати з престолу в Англії не можна так легко, бо згоду на це мусять дати обидві палати та й усі парляменти доміній. Крім того князь Йорку, законний наслідник престолу, ніби не хоче серед таких обставин перейняти престіл (сам не дуже кандидат ідеальний, бо — гикається і при схвилюванні не може промовляти), а після нього династична черга приходить на малолітню його донечку, — отже повсталаб некорисна династична провізорія. Казалося вправді про компроміс: король ожениться з панею Сімпсон, але його дружина матиме титул княжної, а діти втратять наслідні права до престолу (так, як це було з морґанатичним подружжям эрхцкнязя Франца Фердинанда — графиня Хотек щойно після смерти дістала титул княжної!). Однак заява, яку склав учора парлямент, така: англійське законодавство не знає установи т. зв. морґанатичного подружжя, а уряд не має заміру вносити відповідний закон, щоб будуча дружина короля — не була королевою.

ЯК ПОВОДИТЬСЯ ПАНІ СІМПСОН?

Пані Сімпсон, яка раптом стала центром уваги всього світа, дістала (вона-ж — жінка!) спершу нервової атаки, після чого розумно рішила — щезнути людям з очей. Останні вістки кажуть, що вона виїхала з Англії до Парижа, замешкала в одної своєї приятельки-американки та ніде не показується. В той спосіб юрби народу, що збираються досі у Льондоні перед королівською палатою, парляментом та палатою премієра — не потрібують бодай вистоювати перед помешканням п-ні Сімпсон.

Серед повені газетних звісток найшлись також такі, які впевняють, що п-ні Сімпсон була вже довго приятелем-товаришем короля у повному того слова значінні: він її радився у найважніших справах, вона мала теж додатній вплив на ріжні його звички (м. ін. Едвард VIII. під її впливом буцім то перестав зовсім вживати алькоголю). П-ні Сімпсон не має теж у собі нічого з типу „вампа“: вона (пишуть) жінка з замилуванням напр. до куховарства, поґідна, з великим почуттям дотепу.

ЧИМ ЦЕ СКІНЧИТЬСЯ?

Чим воно закінчиться, годі тепер знати. Кожна чергова вістка ПАТ-а перечить попередній. Раз — абдикація короля вже ніби порішена, то знову — втратила цілком на актуальності. Німецька преса дістала — з оглядів дипльоматичної натури — заборону оголошувати щонебудь у цій справі поза офіціяльними комунікатами Бюра Райтера та заявами самого премієра і самого короля. Тимчасом премієр поза короткою згаданою вище заявою нічого не сказав, а король останнього свого рішення ще не виявив. У прилюдній англійській опінії слідний теж деякий зворот: зпоміж чільних парляментаристів-політиків вже не тільки Льойд Джордж, але й Черчіль висловлюється рішуче за королем, що не вільно обмежувати його свободи у приватних справах. У всіх церквах Англії йдуть молитви за короля, а духовенство має строгу заборону щонебудь казати — поки прийде остаточне рішення. Популярність короля мабуть таки переможе —але й король мабуть щонайменше відложить свої заміри на післякоронаційний час. У кожному разі в інтересі всього світа лежить чимшвидша ліквідація тої англійської кризи, яка прийшла страшенне н. пору.

З Едвардом VIII. не повториться траґедія Рудольфа Габсбурського, а проте він збільшив своєю особою ґалерію осіб із королівських родин, що своїми постатями пригадують стару правду: королям не вільно любити тих, хто їм до вподоби, і коли й звичайні смертні мусять рахуватися з канонами релігії, оглядами моралі та товариськими оглядами — королі цілком не є панами своєї волі.

В обороні душі української шляхти.

БУРХЛИВЕ ВІЧЕ В КОМАРНИКАХ.

29. м. м. в год. 12. вполудне відбулося велике віче під голим небом коло церкви біля головного гостинця Комарники-Височцько Вижне, скликане ПНК. УНДО. в Турці над Стр. у порозумінні з централею УНДО, яка делегувала на віче посла д-ра Степана Витвицького. Присутніх на вічу було около 400 осіб мущин і жінок. Було 2 представників поліції з Височцька Вижного. Віче отворив у заступстві голови ПНК. д-ра Кондрата член ПНК д-р Марців, який по переведенні вибору президії віча у складі: предсідник о. декан Орест Тустанович, заст. о. Іван Лопатчак, секретар м-р Іван Максимець з Борині, провід віча передав вибраній президії. З черги почав говорити посол д-р Степан Витвицький, зясовуючи присутнім політичну лінію Проводу УНДО з уваги на змінену тактику. По 5-мінутовій промові посла на лівому крилі зібраної маси вічевиків счинився шум і небавком почувся спів: „Єще Польска..." (співаний більше мельодією коломийки). То група 11 людей перекиньчиків на переді з кандидатом на війта в Комарниках Брониславом Височанським с. Марцеля з Комарник та Іваном Білінським с. Льва з Височцька Вижного стала розбивати віче. Щоб мати більшу відвагу до виступу, розбивачі дещо випили. Крім двох вище згаданих були між ними Леон Матковський с. Михайла, Юзьо Ільницький с. Юрка, Петро Матковський с. Михайла, Ясьо Матковський с. Михайла — зв. американт — Михайло Височанський с. Ясяю, Базьо Матковський с. Михайла і Ясьо Петровський — мельник, маючи коло себе ще своїх пасивних адгерентів.

КАМІННЯМ І ЯЙЦЯМИ НА ПОСЛА.

Зі сторони перевертнів стало летіти з незвичайною силою з віддалі 40 м. каміння у сторону посла й один із них перелетів безпосередньо біля голови посла, ударяючи в стіну дзвіни-

ниці, де стояла президія. За хвилину впали і смердячі яйця, однак і вони не поцілили посла. Настала метушня, почулись негодування чесних вічевиків на поступок перевертнів. Поліція не реагувала на виступи розбивачів віча, дарма, що співаний ними гимн „Єще Польска..." був радше профанацією його, як достойним співанням державного гимну. Посол звернувся до представників поліції, щоб уможливили йому відбути віче. Паде знову каміння на посла та яйця, а представники влади не протидіають цьому. Постерунковий Генрик Борило відповідає послові, щоби предсідник візвав розбивачів віча до спокою. Упімнення предсідника не має успіху. Тоді згаданий постерунковий лініво відходить до розбивачів, їх справді упоминає, але слідна його нерішучість та очевидна безуспішність, бо перевертні дальше співають, викрикують під адресою посла і не роблять собі нічого з інтервенції поліції.

ПРЕДСІДНИК ПЕРЕРИВАЄ ВІЧЕ.

Тому, що дальше ведення віча і промова посла в таких обставинах неможлива, предсідник перериває віче та заявляє, що продовження його відбудеться в льокалі читальні „Просвіти" на „Звірці". Велика частина вічевиків у числі к. 150 прямує разом з президією віча і послом на „Зверць", віддалений 3 км., де віче продовжувано (по 3/4-год. перерві) в замкненому льокалі читальні, по береги виповненій вічевиками. Тут промовляв дальше посол, кажучи, що присутні були свідками, як посла обкидано камінням і що постерункові не взяли його в оборону та просив вічевиків, щоб усе таки були спокійні та не дались нічим і ніким спровокувати до якихнебудь виступів з цього приводу.

ДАЛЬША СПРОБА РОЗБИТИ ВІЧЕ В ЛЬОКАЛІ ЧИТАЛЬНІ.

В год. 14.30 до льокалю читальні намагаються вдертися з криком ті самі перевертні, щоб не допустити до переведення віча. Ситуація стає грізна. Вічевики, що бачили поведінку ренегатів, мають охоту з ними розправитися, що могло спричинити пролив крови; завдяки о. Іванові Лопатчакові, який станув у дверях і не пускав розбивачів до льокалю, та завдяки апелеві посла Витвицького до вічевиків, щоб зберегли спокій — не дійшло до зудару. Дальше віче відбувалося спокійно, розбивачі зі соромом відійшли домів. У 2-годинному рефераті посол д-р Витвицький обговорив докладно напрям політики УНДО, далі говорив про комунізм як найстрашнішого ворога українського народу та про його згубні впливи для нації, церкви, віри, родини й установ, взиваючи присутніх обстоювати непохитно свою народність, свою віру, свою церкву і свої установи. Опісля обговорював справу землі як підставу буття, праці селянина та справу кольонізації. Вкінці перейшов на справи шляхотські, початок шляхти, її боротьбу як передової верстви українського народу за свободу і границі держави, українськ

ЯРОСЛАВ СКОПЛЯК. 2

Перший сніг і перші заяці.

— От, іще з раз буде королем на пятьнацять заяців і відхочеться йому...

— Зараз, зараз... Не так добре з королями! Не той король, що з заяцями... але той, хто має відсотково більше влучних стрілів, — каже ловчий, — а і те мушу пригадати, кілько від сьогодні „пудло" коштує до нашої каси...

— Але панове! Таж ми вже доїжджаємо. Те село перед нами, то Куровичі, тягнім „нумери". Олько, давай скоро, тягнемо.

— Е, панове мисливі, ви мене старого і „презуса" не шануєте. Дивіться, я маю самі „флянки". Що нумер — то одинка або дванацятка. Ви хочете, щоб я вам наганяв.

— Ей, радцуню, не говоріть, а лисок де, не на флянку?... Зрештою... заміняймося?...

— Той Льольо, то добрий „специфіндер". Ні, не міняюся, ви свого лиса стріляйте на свої нумери.

— Браво... браво — каже Льольо.

— Стоп... стоп...

Ми вже на місці. Фіри стоять і нагінка виходить з крайньої хати.

— Алеж бо їх іде. Панове, дивіть... та то цілий курінь, хтож їх стільки кликав?

— Михайле! Ми вам писали виразно, що тільки дві фіри і двацять пять хлопців. А ви що, дивіться!

— Та то панове „змислові" так: Я кликав двацять пять і маю їх записаних, але вони прийшли до мене і кажуть: Михайле, ми йдемо всі, а ви нам заплатите за двацять пять, бо за ті гроші ми хочемо купити книжок до читальні. Та я тепер не знаю, як пани скажуть?

— Чули, панове?

— Славно, хлопці, славно! Заплатимо і більше. Йдіть усі.

Наш Льольо, якби його хто на сто коней посадив:

— Гей, хлопці, ставати вряд! Скоро, скоро, як при війську... З вусами наліво, молодші направо. Ну, хло... хло... хлопці! Ти смаркачу, чого пхаєшся між старших? Позір! Спочинь! Ти, мой, ти при війську не служив... чому не штрикуєш коліна? Ще раз... Позір! Спочинь! Позір! Голова до гори, живіт сховай, ти офермо! На маєш... дивіться, він на полювання прийшов без палиці. А чим будеш калатати? Зараз мені он там виріж з верби. Ти видів вояка на війні без кріса? А тепер слухайте, хлопці. Ви знаєте, як то полюється?

— Знаємо, знаємо! Ми вже ходили.

— Ну, то скажи мені, о, той червоненький, в маминих чоботах. Що ти зробиш, як дивися: ти йдеш і я від тебе на яких пятьдесять кроків; біжить заяць просто на тебе замісць на мене...

— То я, прошу пана, причаюся і як він уже буде близько, як його стягну онтим дручком...

— А ти сякий-такий. То ти хочеш замісць мене полювати? Хто приїхав на полювання я, чи ти? Дивіться на нього? ви чули? Замісць на мене гнати, то він сам... Ти, небоже, уважай, щоб я тебе коло себе не бачив. Ти пошукай собі другого пана, може отой в окулярах, що там на кінці стоїть... може він буде потребувати спільника.

— Ха-ха-хааа! Та то він, прошу пана, все такий. Де не посій, він все виросте.

Перший заклад...

— Панове, тепер зранку візьмемо лісок.

— Хто має одинку?

— Я.

— Пане раднику, прошу з хлопцями і флянкувати зправа по тій лінії, що її видно.

— Хто дванацятку?

— Я.

— Пане консиляр, ви ліва флянка... від поля, але для вас то буде тяжко, бо сто кіля не так легко тягати, а нам треба перейти дебру. Може не переходіть, а заждіть аж нагінка прийде до вас і тоді флянкуйте, лиш на дебру уважайте, бо там певний лис... Решта за мною, а ви Михайле йдіть з хлопцями на границю, розставте здовж рова і ждіть моєї трубки. Як затрублю, ви рушите і йдіть так просто на село. Зрозуміли?

— Так.

— Лиш не дуже кричати і рівну лінію тримати, а як прийдете до лінії стрільців, то станете. Стрільці перейдуть на другу лінію, а ви дальше.

— Добре.

„Вже сонце світ позолотило,
Гаї, діброви освітило..."

Стою на становищі і лиш думкою співаю, і очі нишпорять по корчах, уха наслухують, чи не зашелестить що.

На мою трубку відозвався Михайло і нагінка рушила.

Лісок зворушився, хлопці середньо підсвистують і калатають палицями по деревині. На правій флянці паде перший стріл.

То радник... може і до лиса, бо деж так: щойно нагінка рушила і вже стріл.

Нагінка вже ближче, стріли падуть густіше, я числю: вісімнацять... бух... бух... двацять... двацять два.

Нагінка вже станула. Стрільці — збірка на горі!

З правої флянки „стрибає" під гору наш коханий „радцуньо". Футро порозпинане і права рука витягнена з рукава. Сопе бо сопе, але за ним не дотримує двох хлопців кроку і несуть, один за передні, другий за задні ноги, лиса.

Всі оглядають, гратулюють...

—Та зждіть, ви не знаєте, як то було... Овва! Чоловік старий, тай уже духу не стає... Нехай висапаюся...

Оповідає...

(Докінчення буде.)

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА.

Література на послугах преси.

Часто ведемо в редакції живі суперечки на тему: який матеріял добирати до великого фейлетону? Думки тут поділені, як ріжні бувають читачі щоденника та ріжні їх потреби. Більшість шукає в газеті яко мога легкої лектури; хто хоче „чогось поважнішого", звертається до журналів, а то й до окремих книжок. Вікова традиція витворила навіть окремий жанр газетних фейлетонів — легких, доступних для всіх, що мають на меті скоріше розважувати читача, між стягати на його чоло зморшки задуми.

Европейські щоденники накинули віддавна письменникам не тільки розмір творів, але й сам їх характер. Коли новеля мусить поміститися в одному числі газети, то ясно, що з неї мусять відпасти всякі описи, подрібна характеристика осіб або психольоґічна аналіза. Така новеля наближується до деяких дійсних подій, якими годується часопис — найважніша в ній якась цікава подія, цікавий „припадок". Новеля, як її всі розуміли ще в XIX-ому віці, скорчилась під впливом преси до новельки або — як називали її деякі чужинці — до „новолетки"; у нас називали часто такі дрібні твори нарисами.

Преса, завдяки своїм величезним матеріяльним засобам, витворила в Европі й Америці спеціяльний рід письменників, які працюють тільки для неї. Їх імена не завсіди залишаються на сторінках літератури, але їх твори читають щодня міліони. Ці твори поширюються так само швидко, часто без їх відома, і в інших країнах та щезають уже на другий день із сторінок часописів. Подекуди можна їх прирівняти до теперішньої велитенської кінової продукції, що має обслужити міліони в ріжних країнах світу.

Та крім цього є у великих державних народів, головно західньо-европейських, такі своерідні майстри, які змальовують тисячні прояви рідного життя в коротких образках та оповіданнях. Читачі часописів віднаходять у цих дрібних творах, наче у мініятурі чи під мікроскопом, те, що в повістях, драмах та великих новелях у книжках розростається до поважних студій і глибше задуманих картин.

Наша преса — матеріяльно нерозбудована й незасібна, не витворила досі окремого жанру літератури на свої послуги. Сама наша літературна продукція не вистачає, щоб заповнити фейлетони наших часописів. Згідно з мінімальними вимогами наших ґазет і журналів ми повинні би мати на рік пересічно 1000 оповідань, а маємо їх кількадесять, не більш як сотню. Наслідок з того ясний: ми мусимо підпомагати себе головно перекладами.

І тут треба рахуватися знову з ріжними оглядами. Авторський закон не дозволяє зовсім безцеремонно перекладати твори сучасних письменників. Далі: дуже часто найцінніші з літературного боку чужинні твори є далекі від нашого життя своїм побутом, психольоґією своїх героїв і стилем, з яким мусить читач попросту боротись, щоб зрозуміти намір автора. Тимчасом читач щоденника бажає головно лектури, яка не вимагалаб від нього окремого великого зусилля. І саме на такі твори в нас найбільша посуха. Ані обставини нашого життя, ані умовини праці наших письменників не є сприятливі для того, щоб давати твори легкі, погідні, такі, що розяснювалиб чоло читача прибитого всякими турботами.

Розписаний нами конкурс на короткі новелі та оповідання має бути спробою, чи є в нас автори, охочі до цього жанру, досить невдячної і нелегкої праці.

—o—

Щоденні записки Шевченка.

„Журнал". Повне видання творів Т. Шевченка. Т. X. За редакцією П. Зайцева. Укр. Наук. Інститут. Варшава—Львів, 1936.

Не перебільшимо, коли скажемо, що більшість нашої інтеліґенції з університетською освітою не читали ніколи повного „Журналу" Шевченка.

Відкрийте цей зшиток заточенця, наче альбом когось давно знайомого. Будете зачудовані: „Невже-ж так сповідався перед собою наш народній ґеній!" Таке враження повторяється при приватних записках і листах неодного ґеніяльного поета. Коли ґеніяльний поет пише приватні листи, вони можуть не мати нічого спільного з його творчими поривами. А як часто перехід великого поета з поезії до прози зміняє саму величину його — таланту!

Шевченковий „Журнал" — могутній людський документ. Кого цікавить у великих творців їх найбільше людська сторінка, той знайде тут пребагатий матеріял для психольоґічної аналізи. Передовсім можете подивляти поетову простоту і безпосередність: — ніякої пози, ніякого патосу, що появляється в неодного великого письменника, коли він починає придивлятись собі і бачить свою постать у побільшальному дзеркалі. Те, чим жив Шевченко як звичайний салдат у вязничній твердині, передане в „Журналі" без прикрас, без надмірного ліризму. Він не соромиться своїх слабощів і старається оцінювати своє середовище не підвищуючи себе — він знає, хто він і ні на мить не тратить своєї людської гідности.

Починається ця сповідь якимсь звичайним ножиком, кінчається натяками на „Трубадура" і Падуру — і все це мініятурні помічення з буденщини, та кілько серед них невгасних іскор запалу, віри та поривів! Кожний клаптик поетового життя цікавий сам за себе — скрізь довкола нього цікаві люди та твори, байдуже, яка їх величина. Із хвилиною, коли Шевченко починає вголос міркувати про них, перед вами виринає образ боротьби за людину, за свобідну творчу працю.

Якими великими подіями серед сірого життя стають для Шевченка — мідяний чайник, лист, поява нової людини! А коли приходить чутка про можливість приїзду корабля — символу Шевченкового визволення, одноманітні враження переходять у тони дитирамбу.

Хто перечитає кілька сторінок „Журналу" не має сумніву, що Шевченко не писав його з думкою, щоб він колинебудь міг появитись. У неодному місці зупиняємось задумавшись, як цей зшиток міг зберегтись, — як легко міг він стати причиною нового засуду поета. Подивляємо хист нашого поета підтримувати звязки з людьми, розуміти їх, оцінювати, судити і вибачати. Дрімали в цій ґеніяльній людині невичерпані зложжя доброти, терпцю, та віри у вище завдання людства.

Читаєте „Журнал" і ось видається вам, що щойно тепер розумієте великого поета. Ні, не розумієте, а дивуєтесь, яким робом він міг із такого середовища добувати такі сюжети та такі тони.

В останньому виданні „Українського Наукового Інституту" находимо незвичайно багаті примітки, які дозволяють зрозуміти всі подробиці. Редактор цього видання Павло Зайцев доповнив і справив помилки попередніх 12 видань, з яких деякі були вже зразкові.

До тому „Журналу" у новому перекладі додана стаття нашого відомого фільософа Д. Чижевського п. з. „Шевченко й релігія". Автор вказує на релігійність поета згідно з народнім релігійним духом і його антропольоґізм. Це питання розяснене тут зовсім наново. **м. р.**

Хроніка.

НОВА ПОВІСТЬ ГАМСУНА

Сімдесятькількалітній норвеський письменник не спочив на лаврах, хоч від кільканацяти літ є вже лавреатом Нобеля. Остання його повість, що вийшла минулого місяця називається „Обруч затіснюється". Герой цієї повісти Абель належить до відомої нам рідні мандрівників, обходисвітів. Це — моряк, шлюсар, садівник, зайдиголова, навіть злодій, — отже сіренький, брудуватий герой. Дивимось на нього і дивуємось, як такий вітрогон і дармоїд може зєднувати собі нашу симпатію і заслуговувати в очах письменника на право „героя". А проте це людина повна життєвої енерґії та всяких талантів: як капітан малого прибережного кораблику, він такий самий добрий, як наставник у тартаку або садівник. Але ніде не має він охоти загріти на довше місця. Його жене кудись світами, а водночас тягне його до рідної землі туга, щоб умерти в тій самій могилі, де спочиває вбита його рукою кохана. Ґалерія осіб довкола головного героя величезна: — є це жінки, що „їдуть по місті якби вальса танцювали" і їх чоловіки — заможні, бідні, чесні та злодійкуваті. З малих людей і малих конфліктів повстають великі траґедії малого містечка. Бачимо тут улюблену Гамсунівську атмосферу, забарвлену його своєрідним нервовим стилем, пребагатою барвистою мовою. Є тут настрій далеких морей і скандинавські фіорди, звичайні людські пристрасти, дика та заспокійлива природа і над цим усім дивна туга за бурхливим життям і супочинком. Уже не вперше за останні роки дає Гамсун заголовок своїй повісти такий, якби хотів прощатись із світом.

Новий літературний конкурс „Діла".

Редакція „Діла" розписує оцим новий конкурс на оповідання або новелю з нашого життя, у довільній формі, розміру не більшого як три фейлетони (30 сторінок рукопису шкільного зшитка).

Рукописи можна посилати під власним прізвищем або псевдонімом; в останньому випадку треба означити оповідання псевдонімом і одночасно покласти псевдонім теж на зачиненій коперті, в якій треба помістити власне прізвище з адресою.

Тема оповідання — довільна, але дія, особи або тло повинні бути з українського життя. Головна прикмета: оповідання мусить бути живе і цікаве. Авторам залишаємо повну свободу у виборі теми та форми твору, починаючи від історичного оповідання аж до гумористики.

Рукописи присилати тільки на одній сторінці, по змозі на машині, або дуже виразним письмом.

Речинець присилки рукописів: до 1-го лютого 1937.

Найкращі з присланих оповідань видрукуємо у фейлетонах „Діла" і коли закінчимо їх друк, читачі самі голосуватимуть, які з них і в якій черзі нагородити.

За прислані на конкурс оповідання Редакція „Діла" призначила 7 нагород:

I. нагорода . . . . 50 зол.
II. нагорода . . . . 30 зол.
III. нагорода піврічна передплата „Діла".
IV. і V. нагорода: всі видання „Діла" крім бібліотеки „Діла".
VI. і VII. нагорода: комплети бібліотеки „Діла" (12 томів) за 1936. рік

—o—

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Тайни Монте Карльо.

Подорожній, який іде шляхом із Ніцци до Монте Карльо, бачить праворуч від себе залізничі рейки, а ліворуч міський цвинтар, подібний до сотні інших цвинтарів. Але поза тим містом мерців є ще кусень пустого поля, без нагробників, без хрестів, без цвітів... Це славний цвинтар самовбивників. Місце останнього відпочинку сотень тисячей, які стали жертвами газарду. Якщо самовбивник не є ніякою відомою і визначною постаттю, ніхто не турбується похоронами і формальностями. Коли лиш смеркнеться, кладуть мерця на мари і виносять на цвинтар. А коли зрівняють ще й гладко землю, тоді не залишається навіть сліду по безталанній жертві пристрасти. Буває, що коли якийсь приятель схоче небіжчика ексгумувати, показується, що даремні всі його заходи. Цей кусень пустаря крие в собі багато більше тайн і дивовижних життєвих трагедій, ніж міг би їх найталановитіший повістяр видумати.

Найбільше сензаційні дні в історії Монте Карля були мабуть ці, що безсумніву вплинули на вибух світової війни. Салі касина гри були тоді найкращим центром діяльности ріжного роду шпигунів і політичних аферистів. Там снували вони під кермою М. Каміля Бляяка павутинну сітку своїх інтриґ.

Це чесне товариство працювало рука в руку з двома директорами Касина — Курцом і Віхтом. При Курцові знайшли були підчас арештування пляни всіх укріплень сусідніх держав. Визначною силою у цім товаристві була приятелька директора, поставна бльондинка, яка називала себе Сайрат. Правдиве її прізвище було Фріда Вольф. Щоб урятувати її перед вязницею, сам директор перевіз її через кордон до Італії, де вона дальше працювала як шпигунка, доки Італія не вмішалась до війни. Тоді її арештували.

Одночасно мусів також Фридрих Віхт покинути касино. Його всі заходи, щоб натуралізуватись у Монако були безуспішні. Надіючись, що світова війна потріває найбільше два тижні, втік він тільки з ручною валізкою до Сан Ремо. Коли виявилось, що його побут мусить бути з конечности довший, як він цього надіявся, Каміль Бляяк вислав йому окремим післанцем з Монака ціле листування. Щойно по кількох місяцах дозволив Бляяк вернутись Віхтові із визначеної стійки і виплатив йому цілорічну гажу 25.000 франків. Тому, що це викликало повінь протестів, йому відтягнули гажу, але нема ніякого сумніву, що Віхт не став з цієї причини біднійший.

З усіх романів, що вяжуться з Монте Карльом, історія Каміля Бляяка мабуть найфантастичніша. Його батько Франц, який уродився в Куртезоні в повіті Боклюз був одним із найвизначніших авантурників світа в останнім столітті. Зі своїм братом-близнюком накоїв він 121 ріжних афер, що за них відповідав він перед судом. Довший час висмикувались брати перед арештуванням. Бо коли, один із них „урядував", другий зовсім подібний до брата виробляв йому алібі. Вкінці брати мусіли втікати за кордон. Каміль був не тільки невідродним сином свого батька, але ще й перевищив його у хитрощах і обманах. Він урядував 30 літ майже як удільний монарх, як президент адміністрації Монака, доки затяжна недуга не приневолила його зректись свого становища.

До таємничих подій Монте Карля зачислюють також подію, що трапилась там була з одним молодим мадяром, який приїхав зі своєю ріднею на Рівієру. Він не програв у рулетку, як це переважно ділялось, був здоровий на душі й на тілі. Одного пополудня бачили його у фризієра і відтак слід по ньому застиг. Не помогла навіть нагорода 50.000 фр., що її визначила рідня загиненого. Камінь у воду. Здогадуються, що на нього напали десь на безлюдді, вбили і ограбили, а тіло вкинули десь у море.

Кажуть, що колиб вичерпати всю воду із морського заливу Монака, ще булоб замало місця, щоб помістити трупи всіх самовбивників із Монте Карля.

Богослуження з фільмою.

В одній із більших льондонських церков відбулось перед кількома днями незвичайне богослуження. Запрошення дістали ріжні відомі люди.

Коли покінчились театральні вистави і завмерло нічне життя Льондону, задзвонили дзвони церкви. Церква була в таку пізну годину переповнена. Ще на доброї пів години перед початком богослуження всі 1000 місць були заняті, а кількасот людей мусіло від порога переповненої церкви вернутись.

Перед вівтарем поставили кіновий екран. Коли погасли світла, пустили в рух проекційний апарат, що стояв на галерії хорів. На екрані появилась фільма, що в цілости передавала богослуження. Не зважаючи на те, що присутнім показували тільки фільму, всі поводились, як на правдивому богослуженні: підтягали хором за голосником церковні пісні і псальми, так як звичайно водиться в анґліканських церквах, вставали підчас деяких молитов, слухали проповіди, що її виголошував священник із фільми. Служба Божа не втратила нічого зі своєї торжественности.

Після закінчення цієї фільмової Служби Божої по кількох хвилинах висвітлили фільму, яка змальовувала героїчні подвиги місіонаря у безлюддях Африки. На закінчення висвітлювали фільму із земного життя Христа, яка ілюструвала фрагмент із біблії.

Богослуження з кіновим сеансом викликало незвичайно глибоке враження серед присутніх. Перша спроба вдалась і церковна управа рішила правильно уладжувати такі сеанси-богослуження. Одначе найбільшою перешкодою є тут недостача відповідних фільм. Американські церкви, де вже давніше уладжували такі сеанси, користувались для доповнення програми деякими світськими фільмами з музикою і співами. Тепер пороблено і в Англії заходи за відповідними фільмами.

Операція сіямських братів.

ВІДРІЗАЛИ ЖИВОГО ВІД МЕРЦЯ.

Ціла Америка хвилюється долею сіямських близнюків Люція і Сімпліція Годіно. Люціо занедужав минулого тижня на запалення легенів. По кількох днях стан його здоровля сильно погіршився і в ночі він помер.

Сімпліціо почав зі страху кричати і кликати помочі. Надбіг шпитальний лікар. Прикликали хірургів, які рішили негайно перевести операцію. Не можна було тратити ніодної хвилини.

Сімпліція і трупа його брата перенесли негайно на операційний стіл. Операції — і було дві — переводило кількох хірургів. Перша операція тривала 45 хвилин, друга 2 години. Перша операція була проста й нескомплікована. Треба було відділити кадовб мерця від живого. Оба брати зрослись на спині. Мязи одного переходили в долішній частині у мязи другого. Отже, коли різали небіжчика, Сімпліціо зовсім цієї операції не відчував.

Зате такої, як друга операція, ще ніколи в медицині не переводили. В обох братів були деякі спільні органи, а саме спільна відходова кишка і причеревні органи. Завдання хірургів було дати Сімпліціеві нову, добру відходову кишку.

Небувала операція імовірно повелась. Лікарі надіються, що життя Сімпліція врятоване. Одначе це можна буде напевно сказати аж по кількох днях.

ПЕРША МАШИНА ДО ПИСАННЯ В ТИБЕТІ.

Наставник головного монастиря в Ласі мусить вести широке листування не тільки з тибетанським духовенством, але й населенням. Кілька місяців тому Далай-Ляма доручив одному анґлійському інжинірові сконструувати для нього писальну машину в тибетанській мові. Інжинір відмовився від цієї роботи тому, що тибетанська машина повинна мати кількасот клявішів. Тоді замовлення приняла американська фірма, що після великих заходів доставила оригінальну машину до Тибету. Треба було її везти через Гімалаї, крізь вузькі просмики і непролазні стежки, до того під сильною охороною.

Покищо тільки один лама на цілий Тибет вміє поводитись із машиною. Другий лама учиться цієї штуки — але писати на тибетанській машині дійсно нелегка річ.

ОЩАДНОСТИ З НЕБА.

У Швеції ведуть тепер незвичайно [illegible] пропаганду за ощадністю. Поодинокі кредитові і банкові установи видумують найріжнорідніші способи. Їх реалізація коштує нераз [illegible] гроші.

Каса ощадностей у Стокгольмі спустила [illegible] ної листопадової неділі дощ ощадностевих книжечок на голови зчудованих мешканців. Очевидно, що книжечки з неба не були нічим [illegible] ною, тільки їх скинули з пасажирського літака, який літав над містом. Кожний, хто підняв книжечку, йшов до банку, де дописували йому [illegible] 5 корон за увагу. Тепер мешканці Стокгольму виглядають за кожним літаком, чи не впаде з них знову дощ ощадностевих книжечок.

ПЛАВЦЕМ КРІЗЬ ОКЕАН.

Американець Байрд Хикс задумав фантастичний плян, а саме переплисти Атлантійський океан. Свій плян хоче він здійснити в такий спосіб. Як тільки пароплав відпливе з Ню Йорку до Европи, містер Хикс скочить у воду, але не в море, тільки у басейн для плавання на чердаку пароплаву. В тім басейні буде він плавати до тої пори, аж пароплав приїде до пристані Савтгемтон, значить 4½ дня. Пити і їсти подаватимуть йому до води. Якщо йому поведеться, хоче він переплисти таким чином океан і в поворотній дорозі. Чи вдасться йому такий проект — невідомо. Покищо веде він у цілій Америці сильну пропаганду і шукає чоловіка, який фінансував би його плян.

НАРЕШТІ АМЕРИКАНЦІ ДОБАЛАКАЮТЬСЯ З АНҐЛІЙЦЯМИ.

Мовні справи не повинні робити якихось трудנощів у порозумінні між анґлійцями і американцями, які мають спільну мову. Але життя доказує, що ці труднощі справді великі. Треба було аж 15 літ важкої праці, щоб уложити анґлійсько-американський словник. Тепер англієць, що заблукає над Тамізу і англієць в Ню Йорку зможуть вже свобідно порозумітись. Американська мова цеж мова анґлійська, і [illegible] неодного невражливого чужинця не чує [illegible] ними ніякої ріжниці. А проте американська мова ввела безліч власних слів, витворених під впливом інших мов в Америці; крім цього є там анґлійські слова, що мають змінену вимову, слова з індійської та ріжних европейських мов відповідно перекручені. Недавно видав словник фільольоґ Вілієм Ґреґ, в якому є кількадесят тисяч таких висловів, які є для анґлійця зовсім чужі й незрозумілі. Щойно коли англієць опанує ті вислови, зможе свобідно порозумітись із своїми одноплемінцями зпоза океану.

(Продовження Новинок зі сторінки 6-ої).

— **Волинський воєвода Юзефський уступає.** У варшавських політичних колах і польській пресі появилися вістки, що волинський воєвода Юзефський уступає зі свого становища. Покищо нема потвердження цієї вістки. Не відомо теж, хто буде його наслідником.

— **Луцький суд затвердив конфіскату українських календарів.** Як нашим читачам відомо, старости на Волині конфіскують усі календарі, які вийшли у Львові, були тут цензуровані і дозволені до друку. Тимчасом окружний суд у Луцьку на явному засіданні затвердив конфіскату 9-ох календарів. У цих виданнях — як подає ПАТ — окружний суд доглянув ворожі й образливі уступи для польської держави.

— **Чар ритму** відбудеться 18. грудня ц. р., год. 19.30 (7.30), у театрі Ріжнородностей. Цей вечір дасть перегляд молодих артистичних сил зі шкіл пп. проф. Кривіцької і Суховерської. Надто принесе одну новину, а саме виступ жіночого вокального квартету „Богема" під проводом п. В. Балтаровича.

— **В. Стефаник занедужав.** Довідуємося, що відомий письменник Василь Стефаник лежить недужий у себе дома в Русові, пов. Снятин.

— **Відозва ректорів і протижидівські заворушення.** По дводенній нараді ректорів усіх високих шкіл 2. і 3. ц. м. у Варшаві появилася відозва з покликом до молоді, щоб училася і працювала, бо Польща находиться між двома сильними сусідами, які докладають великі зусилля до розвитку науки і техніки, головно военної. Тимчасом у четвер і в пятницю дійшло знову до протижидівських заворушень у Високій школі закордонної торговлі та медичнім виділі львівського університету. У виленському і краківському університеті відновлено виклади.

— **Читальня „Просвіти" в Замарстинові** улаштовує при помочі хору питомців і захоронкової дітвори концерт, у 125-і роковини уродин Маркіяна Шашкевича в неділю 6. ц. м. Початок: год. 5. веч.

— **З Жовківського передмістя.** В неділю 6. ц. м. в читальні „Просвіти" в год. 6. веч. вдруге „Чорноморці", оперета в 3 діях Лисенка. У вівторок 8. ц. м. концерт з нагоди „Свята Просвіти".

— **З радія.** Берлінська радіостація (356,7) передає в неділю 6. грудня фортепіянові твори Моцарта у виконанні Любки Колесси. Початок концерту в год. 10.30.

— **Що повинен робити недужий новобранець?** Міністерство внутрішніх справ у порозумінні з мін. військових справ і суспільної опіки вияснює: На випадок недуги новобранця, який з цієї причини не може на поклик П. К. У. прибути до військової формації ні не має грошей на лікаря, повинен повідомити начальника громади. Обовязком начальника громади повідомити повітового лікаря, який відвідає недужого і виставить йому свідоцтво, якщо не мусить спеціяльно їхати. Якщо недужий новобранець не може зголоситися до військової формації вдруге в означеному часі, тоді може візвати повітового лікаря за посередництвом збірної громади при чому, кошти подорожі лікаря покриває державний скарб.

— **Пашпортові полекші для купців і промисловців.** Міністерство внутрішніх справ рішило признати 50% знижку в оплатах на кількакратні виїзди за пашпортом за кордон купцям і промисловцям.

— **Полекші для кольоністів.** Щоб влекшити кольоністам купно землі, управа т-ва „Розвою зем всходніх" повела акцію за зміною ст. 82 нотаріяльного закону, який каже, що всі договори у справі зміни власности нерухомостей вимагають форми нотаріяльного акту. Трирічна практика виявила, що з огляду на високі оплати селяни не списують контракту при купні або продажі поля і вдоволяються лише переданням ґрунту в посідання. Тому повстав хаос, бо табулярний і катастральний стан не годиться з фактичним станом. Одначе управа згаданого вшехпольського т-ва веде акцію за зміною нотаріяльного закону тому, щоб мати контролю над зміною „польського стану посідання".

— **Львівська хроніка.** Міська рада м. Львова рішила змінити вул. Білінських на вул. І. Дашинського. — У звязку з поголосками про перенесення дирекції мита зі Львова до Варшави міська рада м. Львова візвала президію, щоб інтервеніювала у цій справі у Варшаві, бо постійне переношення державних урядів підтинає господарське життя Львова та спихає його до малих провінціональних міст. — У пятницю вечором поліція опечатала домівку професійного союзу мулярів і теслів при вул. Цловій та домівку проф. союзу будівельних робітників при вул. Зеленій. Одночасно арештувала 8 осіб під закидом противдержавної діяльности. — Міська плянтаційна комісія оглянула дерева у стрийському парку і наказала вирубати кільканацять смерек у парку і при вул. Кадетській, бо їх точать черваки. — Поліція арештувала Б. Панцера та його кількох спільників, який як заступник радіотехніка А. Дрозда з Ряшева продав коло 20 радіоапаратів „Філіпса" своїм спільникам на сплати, а вони відпродували негайно пасерам за третину ціни. — В суботу поліція арештувала голову „Братней Помоци" студентів ветеринарії М. Вардинського, студ. V. р. за те, що провадив нелегальний похід студентів з Личаківського цвинтаря до міста та дав гасло, щоб студенти здемолювали автобус, що їхав з Винник до Львова. При цій нагоді студенти побили пасажирів жидів і католиків, вибили шиби в автобусі, далі затримали трамвай ч. 3, вибили вікна в жидівських крамницях при вул. Антонія і т. д.

— **Перед великим процесом у Самборі.** Дня 11. ц. м. починається у Самборі великий процес проти 47-ох селян, яких прокуратор притягнув до відповідальности за участь у відомих подіях в Острові Тулиголовськім пов. Рудки. Трибуналові буде проводити суддя Росланівський, обвинувачуватиме прок. Губль.

— **Краєва хроніка.** У Кракові застрілився директор перемиської комунальної каси ощадности майор Корпяк із причини фінансових надужить у цій установі.— Міністерство внутрішніх справ скасувало створену в 1930 р. експозитуру рівенського старостства в Корці на Волині. — Ученики державної гімназії у Бережанах звернулися до педагогічної ради з проханням, щоб гімназії надано назву ім. марш. Сьміглого-Ридза, з чим рада одноголосно погодилася. У цій гімназії марш. Сьмігли-Ридз склав матуру в 1905. р. — Перед 5 тижнями у Комарні покусав пес К. Словенського, який при кінці листопада важко за-

недужав. Слоневського відвезли до шпиталю, де він помер перед двома днями серед страшних мук. — У Волохах пов. Броди уладили сестри Францішканки курс ручних робіт для сільських дівчат.

— Напад на дир. Семянчука в хаті й на очах д-ра Макуха в Товмачі. Пишуть нам: В неділю 29. м. м. сталася в Товмачі в хаті й на очах д-ра Макуха нечувана подія. Того дня переїздив через Товмач на збори кооперативи в Олеші дир. Окр. Союзу Кооператив у Станиславові інж. І. Семянчук. На двірці в Товмачі повідомив інж. Семянчука начальник філії О. С. У. К. п. Драганчук, що д-р Макух хоче в дуже важній справі з ним говорити. По дорозі стрінув інж. С. д-ра Макуха, який запросив його до своєї канцелярії. Дир. С., не прочуваючи нічого, пішов з д-ром М. до його канцелярії, де д-р М. порушив справу евент. купна одної площі для філії О. С. У. К. в Товмачі. По цій розмові дир. С. вийшов з д-ром М. з канцелярії до суміжної салі, де до дир. С. підійшов інж. Луцик, дир. Районової Молочарні, зі словами: „Ви, пане, перестаньте цікавитись моєю особою, бо я за то в м.... бю". На це відповів дир. Семянчук: „Це Ваша справа" і хотів іти дальше. Тоді приявний вже в салі п. Чаплінський, права рука д-ра Макуха, організатор „Каменярів" і (дивна річ!) організатор філії „Просвіти", заступив дорогу дир. С-ові, кинувся на нього і побив його до крови, подерши на ньому футро. Це діялось у приявї д-ра Макуха, інж. Луцика й кількох селян, які почали збиратись на конференцію „С. Господаря". Напад п. Чаплінського на інж. С. не був ніяким особистим порахунком, тільки актом пімсти деяких радикалів Товмаччини проти яких виступив із критикою інж. С. як дир. Окр. Союзу Кооператив, за їх шкідливу роботу на полі кооперативному. Між іншим п. Чаплінський веде на ґрунті Товмаччини кампанію проти ф. ОСУК, заслонюючись ріжними нестійними й видуманими аргументами, а дійсно причиною нагінки радикалів на філію є те, що вони не всилі дістати її в свої руки. Подаючи до відома широкому загалові описану вище хуліганську напасть на відомого директора української установи, не сумніваємось, що загал українського громадянства осудить якслід такі методи боротьби радикалів. — Б. Л.

—o—

З театру.

Великий Театр: „МІСТ", песа на 3 дії Й. Шанявського.

Глуха закутина, байдуже в якому краю; старий будинок, що був колись заїздом для людей, які мусіли переправлятись через ріку на другий бік поромом. Від довгих літ живе тут колишній перевізник, тепер збіднілий, нікому непотрібний дідусь, бо його працю заступив — міст. Його син, що виїхав колись у світ, вернувся до рідної хати до недужого батька і викінчує проект на великий архітектурний конкурс. Приїзджає за ним сюди теж наречена з міста, виніжнена інтелігентна жінка. Все, що діється в тому домі кружляє довкола моста; це було джерело доходу для цього дому, де натовпом зїзджались подорожні. І ось приходить момент, коли цей міст на ріці підчас повені знову зверне увагу всіх. Старий перевізник стане знову на мить героєм.

Вся песа відомого польського драматурга добре подумана, добре складена і цікава, все-ж глядач виходить після неї із рефлексією, що вона за коротка і потребувалаб конче ще одної дії, не тільки для повної програми вечора, але й з погляду драматичного. Вона наче обірвана. Ця песа не матиме успіху, тому, що публика не любить проблематично-похмурих пес.

Грали в ній новозаангажовані артисти: у головній ролі Л. Мадалінський, дуже добрий у дикції та всій креації, знаменитий у характеристичній ролі М. Калінович і зовсім удатна І. Томашевська. Старого перевізника відтворив майстер до таких роль Махальський; Нічевська і Канські були д. добрі. м. р.

Спорт.

КОМУНІКАТИ К. Л. К.

Львівська Філія Карпатського Лещетарського Клюбу повідомляє, що: 1) Секретаріят філії КЛК урядує кожної **середи і пятниці** від год. 19—21. у домівці Клюбу при вул. Домініканській 11. Секретаріят приймає зголошення членів Клюбу, зголошення на курс їзди на лещетах для початкових членів КЛК та для нечленів. Курси відбуватимуться незалежно від скількости зголошених у кількох місцях, догідних для курсантів та в кількох групах. Курси розпічнуться вже в найближчих днях, про що повідомимо.

2) Перша лещетарська прогулька філії КЛК—Львів у цьому сезоні відбудеться вже в неділю 6. п. м. до бруховицького ліса. Збірка учасників в год. 9.30 біля останнього перестанку „10" на Замарстинові. Гості раді!

СОВГАРСЬКА АНКЕТА.

Краєвий Совгарський Субреферат У. С. С. повідомляє: Дня 7 п. м. в год. 19. відбудеться в домівці УСС, вул. Підвалля 7, совгарська анкета клюбів львівської округи в такім порядком нарад: 1) Совгарська площа. 2) Організація совгарства. 3) Перші краєві совгарські змагання. Присутність представників усіх клюбів обовязкова. Заваги і побажання щодо точок анкети слати до У. С. С.

З кіна.

Кіно „Касіно" „Сильветки".

Оця німецька фільма привабить глядача своїм дотепним, гарним сценарієм, незвичайно виразистою дикцією акторів, яких можна слухати замісць відчитувати тексти і деякими прегарними балетовими сценами. Завязка — цікава, хоч видається нам, що ми знаємо вже з американських фільм до занудги тему про молоді кандидатки на сцену. Сама історія молодої дівчини та молодої директорки театру сходить тут на другий плян. Увесь чар фільми — у гострім живім діяльозі, у поетичних сценах і прегарній виставі театру з сильветками. Бачимо зовсім невідомі нам першорядні артистки Люлі Гогенберг і Лісль Гандль, а крім цього старого відомого — Фріца Імгофа.

✝ Посмертні згадки.

Налія Юлія з Білинських Левицька, дружина Директора Держ. Гімназії у Станиславові, упокоїлася в Бозі дня 27. листопада 1936. Похорон відбувся 29. листопада. Усім, що взяли участь у сумному обряді, складає щиру подяку Рідня.

Читайте „Діло"!

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЖОВКВА:
6. XII. Вій.

РАВА РУСЬКА:
7. XII. Циганський барон.
8. XII. Лев в Абісинії.
9. XII. Муж двох жінок.
10. XII. Вій.

З Рави іде театр до Сокаля і Камінки Струм.

19., 20. і 21. XII. ц. р. гратиме театр у Львові, в салі Театру Ріжнородностей.

Великий Театр:

Неділя, 6. XII. год. 3.30 поп. „Пігмаліон", ціни найнижчі; год. 7.30 веч. прем. „Гассан.".

Понеділок, 7. XII. год. 7.30 веч. „Міст".

Вівторок, 8. XII. год. 3.30 попол., ціни найнижчі, „Пані Президентова"; год. 8. веч. „Борис Годунов".

Середа, 9. XII. год. 7.30 веч. „Гассан", вистава закуплена.

Четвер, 10. XII. год. 8. веч. опера „Аїда".

Кіна.

АПОЛЬО: „Альотрія".
АТЛЯНТИК: „У тіні самітної сосни" із Сильв. Сідней.
ВАНДА: „Давид Коперфільд", „Генерал Ченг".
ҐРАЖИНА: „Одна із тисячі" з Март. Еґерт.
КАСІНО: „Сильветки" Вальтера Райша.
КОЛІСЕЙ: „Сини пустині", „Погоня за тінню".
КОПЕРНИК: „Антін Адверс" з Фр. Марш.
МАРУСЕНЬКА: „Антін Адверс" з Фр. Марш.
МЕТРО: „Ґраф Монте Крісто" (дві серії разом).
МІРАЖ: „Епізод", „Вальс кохання".
МУЗА: „Пастер", Пауль Муні.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Гостина хору Д. Котка. Минулого понеділка дав один концерт у салі „Сокола" мужеський хор під управою Д. Котка. В порівнанні з виступом у вересні д. р. хор зробив великий поступ. З виконаних пісень найбільше подобались публиці „Лірники" (Демуцький-Котко) і „Через поле широкеє" (Котко). Публика приняла хор дуже тепло і не скоро пустила його з естради: „на біс" мусів хор співати дві пісні. Моглоб бути публики більше, якби це була неділя або свято.

З життя станиславівських студентів. Минулого тижня відбулись загальні збори „студентської секції", на яких вибрано новий виділ у такому складі: Сеньчук — голова, Приймак — секретар і Солуківна О. — скарбник. Віримо, що новий виділ секції постарається вплинути на своїх членів, щоб вони більше цікавились культурним і освітним життям (головно по передмістях) і що новий виділ схоче піднести секцію до того значіння, яке вона мала колись у Станиславові.

День „Просвіти" у Станиславові. Згідно з вказівками матірного Т-ва обходили всі читальні на передмістях нашого міста 68-ліття „Просвіти" дня 6. ц. м. Усі читальні відбули того дня концерти чи святочні сходини. Зате місто, інтелігенція 68-ліття „Просвіти" нічим не вшанувала, нічим не доказала зрозуміння ваги цієї дати. Сумно і прикро!

Княгинин-Бельведер улаштував святочні сходини на яких м-р М. Світлий відчитав відповідний реферат, підкреслюючи зокрема велике значіння книжки в освітньому русі народу. Присутніх 40 осіб, між якими переважала молодь.

Княгинин-місто уладив концерт на програму якого склались: бадьора промова м-ра Л. Крушельницького, декламації двох хлопців Бриндзея та Савяка, чотири пісні у виконанні муж. хору „Думка" й інсценізація, в якій взяли участь Бриндзей, Савяк, Влашинівна та Савяківна Надя. Приготовила інсценізацію рухлива місцева діячка п. Петриківна. Уся програма була добре виконана і залишила гарне враження. При цій нагоді слід підкреслити, що читальня на Княгинині-Місті дуже гарно розвивається, доказом чого є новозбудований гарний будинок з обширною театральною салею. Провід читальні нарікає на недостачу інтелігентних рук до праці. Тимчасом на Княгинині є люди, які моглиб багато доброго для читальні зробити, але лінивство та байдужість відтягають їх від корисної праці. Можеб так студенти заглянули до читальні!

Княгинин-Гірка відбув святочні сходини, на яких п. Попель виголосив змістовий реферат.

Княгинин-Кольонія влаштував теж святочні сходини, на яких п. Березовський виголосив реферат про завдання та значіння „Просвіти".

З життя „Р. Ш.". Мин. четверга відбулася вистава казки „Червона шапочка", що її відіграла молодь з народньої школи „Р. Ш." ім. М. Шашкевича. Вистава пройшла з успіхом і залишила на чисельно зібраній „нашій найменшій" публиці гарне та помітне враження.

Б. Л.

ВІДГУКИ ДНЯ.

На Св. Андрея.

Десь там на далеких, засніжених — пардон, нема снігу! — на далеких незасніжених селах святкують нині святого Андрея. (Таки Андрея, не Андрія, так як Миколая, а не Миколи!).

Збираються дівчата в хаті якоїсь баби Палашки чи Юстини (найліпше вдова — бездітна, безгрішна, а з просторою хатою!) Нароблять галушок, кожна галушка для одної дівчини і кличуть пса до хати.

Хлопський пес, як відомо, все має апетит, а на Андрея — просто вовчий. Вскакує прожогом у хату і зразу кидається на галушки. Котру галушку швидше вхопить — та дівчина вийде швидше замуж.

А потім ідуть на двір тарахкати ложками. Звідки на тарахкіт собака забреше — звідти старости прийдуть.

Перетягають і шнур через дорогу, щоб хлопці-молодці спотикалися на ньому. А сами мерзнуть поховані за плотом, чи деревами і ждуть на прохожих.

На кінці баба Палашка виливає віск для кожної. Кому вийде шлюбний віночок, кому хрест, кому... колиска. Тремтять дівчата, бо віск на Андрея правду каже. Але баба Палашка, коли розумна, то обертає вилитий віск так, що все добре виходить.

Гарні, веселі звичаї. На жаль, не приймають ся в місті, хоч кожний комітет, кожного року і в кожнім нашім місті реклямує перед св. Андреєм: „Виливання воску і тим подібні несподіванки".

Виливання воску відбувається так, що напсують досить матеріялу, зіб'ють миску і розллють воду. А „тим подібні несподіванки" — це брідж, ремі і „стук".

Питався я людей чому воно так?

Відповідали ріжно, а цього року так:

1) Наварили ми таких галушок, що жаден пес не їв би, хіба кандидат на скаженого.

2) Перетягати шнурів на Андрея не треба, бо ми маємо завдно перетягнені коло кожної інституції, установи, навіть коло приватної хати — шнур через дорогу, а з вікна цікаве око: „Ану! Хто черговий? Коли так „він", чортиб його побрали!"...

3) А тарахкання ложками!...

Затарахкаєш — пси може й забрешуть, але як прийде який староста, то хіба... повітовий.

Ще готово вийти з цього політикум — мовляв: показуємо, що голодні — отже протестуємо проти кольонізації.

4) Виливання воску повинно бути в місті просто заборонене. Не всюди є спритна ворожка, щоб могла на випадок чого обернути кота хвостом. А то почнуть нам виливати віск і вийде одному хрест, другому довгі вуха, третьому ріг з маком, четвертому дулю. Може з цього вийти Бог зна що. Тим більше, що зачнеться від різних достойників...

Тому ліпше, коли й цього року обійдемо, наприклад у Львові, андреївський вечір як звичайно: Виливання воску... без виливання, і тим подібні несподіванки"... без несподіванок.

Галактіон Чіпка.

ТОВСТЕЧЧИНА.

Кооперативно-господарський курс у Товстім, який уладила філія „Сільського Господаря" і П. С. К. Борщів, відбувся від 10. до 28. ц. м. Викладали інж. Кушей, П. Скалецький, коопер. Цевкий, І. Рогожинський й Роман Коцик. Курсантів 17, самі селянські хлопці зі сусідних сіл.

Ціни палива подорожіли на 50%. Недостача палива дається дошкульно відчувати у нашому безлісному повіті. З цього скористали власники лісів, а ще більше лісові підприємці жидки, які об'єднавшись в одну спілку піднесли сильно ціни. Цього року в початком зими, лісовий „картель" бере на 50% вищі ціни за опал, ніж минулими роками. Що на це влада?

о. М. Пастушенко відійшов. Нарешті духовна влада забрала з Хмелеви о. М. Пастушенка, адміністратора парохії, відомого зі своїх „подвигів". З нетаєною радістю, попрощали його парохіяни.

Низькі ціни для плянтаторів тютюну. Цього року дуже лихо платила управа тютюневого заведення в Ягольниці за тютюн, хоч якість тютюневого сирівця була куди краща. Крім того кожному плянтаторові обтягали з цієї нужденної заплати, пересічно 50—150 зол. за ціле літо тяжкої праці і чверть морга землі, ще по кілька золотих на ріжні цілі. Також впихали по дуже високих цінах безвартісні щепи. Селяни пояснюють собі, що цього року нема виборів до сойму бо у противнім випадку поведінка державної установи була інша. Вона напевно не збільшить ні довіря ні не зможе злагіднити господарської скрути на селі. Селяни заохочені минулорічною заплатою за тютюн, позасаджували більше і цього року понесли великі втрати.

—o—

Спорт.

ВІДКРИТТЯ НОВОЇ ДОМІВКИ С. Т. „УКРАЇНА".

В пятницю 11. ц. м. в 7. год. веч. відбулось отворення нової домівки С. Т. „України", що складається з трьох просторих, гарних кімнат і кухні при вул. Супіги ч. 49.

В новій домівці зібрались усі змагуни і члени Т-ва та представники української преси — приблизно 35 осіб. Отворив нову домівку коротким словом голова Т-ва дир. Нагірний і віддав голос заступникові голови дир. Левицькому, який поклав найбільше праці й заслуг для придбання нової домівки. Дир. Левицький згадав кількома словами всі невигоди України, яка мусіла довгі часи тинятись кутом по чужих домівках, так що нераз навіть виділ не мав де відбувати своїх нарад. Розбудова Т-ва і спортової діяльности вимагала конче окремої домівки і приміщення для спортової молоді, яка горнеться щораз більше до Товариства.

Після цієї промови м-р Воробець В. передав дир. Левицькому прегарно оправлений у шкірі альманах України, як доказ вдячности всіх змагунів. З черги представник нашої редакції зложив на руки дир. Левицького побажання дальшого розвитку Т-ва та світлих успіхів у спортовій праці. Такі самі побажання зложили також представники інших часописів.

На закінчення висвітлив дир. Левицький кілька фільмових картин з цьогорічних змагань України.

До пізнього вечора гамірно й весело було в новій домівці України, де всі члени будуть мати відповідну розривку та спортову опіку.

СПОРТОВІ НОВИННИ.

Мадярщина — Голляндія 1:2. Мадярська репрезентаційна дружина, яка грала в Англії та Ірляндії, розграла ще по дорові змагання з Голляндією у Ротердамі. Перемогла Мадярщина, хоч грала в ослабленому складі.

В неділю відбудеться в Генуї мечі Італія — Чехословаччина і в Парижі Франція — Югославія.

—o—

Нові книжки й журнали.

НАША ШКОЛА, педагогічний часопис. Ужгород, жовтень 1936. Р. II. Ч. 8.

ПАКС: „Іх екселенція шофер".
ПАЛЯС: „Жайворонок" (на осн. Легара) з Мартою Еґерт.
ПАН: „Химери гарної жінки" з Ліно Мартолі.
РАН: „Обвинувачую тебе, мамо".
СВІТ: „Малий моряк".
СТИЛЕВЕ: „Золотоволосий збиточ", ревія: „Ревєвий біґос".
ТОН: „Геройська бригада".
УТІХА: „Додик на фронті" і ревія".
ХИМЕРА: „Веселий Донжуан.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 6. грудня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 13.55 Бурлеска на форт. і орх. д-моль Р. Штравса, 15.35 Концерт квартету, 17.45 З міст і сіл, попурі, 23.30 Скрипка, **Братислава** (298,8) 10.15 Скрипка, 11.05 Гумор у словацькій нар. пісні, 17.05 Циг. пісні та романси, **Прага** (470,2) 8.00 Концерт, 10.20 Сальон. музика, 11.30 Квартет „Лєтр інтім" Янáчека, **Париж** (1648) 16.00 Легка музика, 18.15 Хр. Коломб, муз. авд. Мільода, 20.30 Сп. рецитaль Сорбори, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 17.00 Хор, 18.20 Концерт артистів Нар. Театру, 20.35 Оп. мельодії, **Берлін** (356,7) 18.30 **Форт. твори Моцарта Любки Колесси**, 20.00 Вечір оп. музики, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, 11.30 Концертові етюди Ліста, 14.30 Пісні й танки, 17.30 Сучасні пісні, 19.20 Пісні за піст. 20.00 „Село без дзвона" муз. комедія Кінкеля, **Мінхен** (405,4) 9.30 Музика, 14.00 Концерт квартету мандоліністів, 14.40 Брамсові пісні, солісти, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 14.00 Циг. музика, 17.00 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 12.20 Камер. музика, 13.45 Орх. концерт, 20.40 „До тебе вертаюся" оп. Рапшета, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 22.10 Вокальний концерт, 23.30 Танк. музика.

Понеділок, 7. грудня 1936.

Відень (506,8) 12.20, 18.10 Концерт, 14.00 Скрипка, 17.20 Сопран і форт., 20.00 Годин нар. пісні, 21.00 Симф. концерт, **Брно** (325,4) 19.30 „Завіщання тети Каролини" муз. комедія, в муз. Руселя, **Кошиці** (259,1) 17.25 Словацькі нар. пісні, 18.00 Сп. рецитaль, **Мор. Острава** (269,5) 19.25 Волоські пісні, танки, спів, **Прага** (470,2) 17.35 Форт. тріо б-дур Ферстера, 19.30 „Цар і тесля" оп. Льорцінґа, 21.25 Кор. **Париж** (1648) 12.00 Симф. концерт, 18.30 Концерт симф. орх., 21.05 „Ля музе де Жавель" ком. оп. Грене Данкура. **Білгород** (437,3) 13.15, 18.00 Пісні, **Берлін** (356,7) 17.15 Віртуоз. пісні, 20.10 Розр. музика, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Концерт давньої музики, **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт орх., скрипка, 16.30 Солісти, 17.10 Швабські нар. пісні, 19.15 Бахові твори, 20.10 Концерт фільг. орх., **Міляно** (368,6) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Вок. інстр. концерт, **Рим** (420,8) 18.50 Легка музика, 20.40 Вок.-інстр. концерт, 21.50 Віольонч. рецитaль Павла Грумера.

Вівторок, 8. грудня 1936.

Відень (506,8) 8.00 Орг. музика, 11.20 Тріо на скр., альтівку та віольонч. ц-моль Бетовена, 13.00 Розр. концерт, 15.40 Камер. музика, 17.20 Барвні мельодії, орх., Ґреґорі сопран, 19.40 Твори Людв. Ґрубера, 22.30 Розр. музика, **Прага** (470,2) 8.00, 11.05 Концерт, 15.00 „Ріґолєто" оп. Верді, 19.20 „Наша батьківщина у співі й танку", орх., хор, солісти, **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 21.45 Вечір пісенькарів, **Білгород** (437,3) 17.20 Концерт, 18.05, 19.30 Нар. пісні, 19.50 Сп. рецитaль, **Берлін** (356,7) 16.30 Концерт солістів, сопр., барит., 2 форт., 19.15 Камер. твори Вебера, скр., форт., **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нім. пісні в супр. клярнету, форт., **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт, 16.50 Концерт молодих талантів, сопр., альтівка, форт., 20.10 Лір.-муз. авдиція, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.45, 22.10 Циганська музика, 19.00 Сальонова музика, **Міляно** (368,6) 12.40 Орх. концерт, 17.15 Танк. музика, 22.00 Комедія, опісля танк. музика, **Рим** (420,8) 17.15 Камер. концерт, 18.50 Легка музика, 21.00 „Нерон" оп. Масканія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 6. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська ґазетка, Музика з гр. пл., Стан і завдання лісового насінництва, 8.40 Скот: Рапсодія, з гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00 Увертюра в пісні, гр. пл., 10.000—11.57 Після богослуження легка музика з гр. пл. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Музичний поранок, симф. орх., фортепіян; у перерві в год. 13.00 „Львівські вистави", 14.00 Пятьдесятьліття водопроводів: Каналізація столиці, 14.20 гр. плити, 14.30 Відгомін Виленщини: Татари, 15.00 Скрипковий рецитaль у супр. форт., 15.30 Для села: Що роблять зимою бжоли та бжолярі, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклямовий концерт, 16.15 Мельодії з оп. „Роз-Марі" з гр. пл., 16.30 „Завіша Чорний" Юл. Словацького, фрагм., 17.00 Підвечірок при мікрофоні: Мала орхестра, солісти; у перерві ок. год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Що то за поет?, літер. нарис, 19.15 Мішаний концерт: Фортепіян, Ст. Лобезвич, баритон; резерва: гр. пл., 19.45 Літер. хвилини: „Тим найбіднішим" новеля, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.20 Вечірний денник, 11.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 21.30 Концерт із нагоди фінляндського нац. свята: Тоїні спів, Ганікайнен форт. у перерві поезія Рунеберга: „Наша країна", 22.10 Веселий вечір: орх. Р. Копачинська сопр., Ст. Русоцький тенор; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Понеділок, 7. грудня 1936.

6.30 Раніщня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Із гарних книжок (Бол. Прус), Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Не перетяжуймо дітей працею, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Гутірка комунальних кас ощадности, 15.20 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки. 15.35 „Геройчний метелик" гр. пл., 15.55 Сусп. гутірка, 16.00 „Хованщина" Мусоргського з грамофонових плит, 16.15 Куток мови, 16.30 Пісоньки в вик. хору, два форт., 17.00 У 300-ліття смерти о. Ф. Бірковського, славного проповідника, 17.15 Камеральний концерт, скрипка, форт., 17.50 Ведмеді в Польщі, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Бет, місто памяток, 18.50 Плекання овець — господарська конечність, 19.00 Воєнська авдиція, 19.30 Концерт легкої музики, Марія Кавпе сопр., 20. 45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Мистецька династія, літер. вечір присвяч. творчості Коссаків, 21.30 Шубертів вечір, форт., 22.00 Симф. концерт: симф. орх.: у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 8. грудня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Музика з гр. пл., 8.50 Ранішній денник, 10.30 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симф. концерт; у перерві ок. год. 13.00 Фільмовий огляд, 14.00 Мікрофон на Кашубах, 14.30 Танки та пісні: орх., хор, скрипка, спів, 15.30 Памятний міст, діальог для села, 15.55 Скрипка ПКО, 16.10 Реклямовий концерт, 16.25 Гутірка для дітей: Найгарніший дарунок, 16.35 Великопольський коловороток, 17.05 Говорена повість: „Будні пп. Ковальських", 17.20 Концерт орх. мандоліністів, 18.15 Прикраси ялинки, гутірка для ст. дітей, 18.30 Монольоґ, 18.40 Скр. соната Бетовена, форт., скрипка, 19.00 Чи жінка, що має родину повинна фахово працювати, 19.20 Марусині іменини, концерт орх., 20.00 Спорт у містах і містечках, 20.10 Актуальна гутірка, 20.25 Трансмісія з Англії: Концерт театр. орхестри, ревієвий хор, солісти, 21.45 Вечірний денник, 21.55 Актуальна гутірка, 22.00 Муз. леґенда, гр. пл., **22.30 Чвертьгодина української поезії** в опр. Тал. Голендра, рецитує Вол. Красновецький, 22.45 Танкова музика з гр. пл.; у перерві Останні вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно —продажа: Бельґи бельг. 89.03, 89.50, Доляри американські 5.31 — 5.28, доляри канад. 5.30.50 — 5.27, Фльор. гол. 289.90 — 288.20. Франки фр. 24.82— 24.68, Франки швайцарські 122.30—121.50, Фунти англ. 26.11—25.95. Ґульд. данц. 100.20 — 99.80. Кор. ч. 17.80—17.40, Кор. дан 116.59—115.75, Кор. норв. 131.13 — 130.15, Кор. шв. 134.63 — 133.65, Ліри італ. 25.20 — 24.70, Марки фінл. 11.53 11.00, Марки нім. 116 — 110, Шил. австр. 95.50—94.50. Марки нім. срібні 122 —116.

Акції.

Банк Польський 108, Ліпьпоп 14, Норблін 61, Островець 28, Стараховичі 34.

Папери.

3 інвест. серії 1. ем. 83, 2. ем. 64.50 серії 80, 5 конв' 50, 6 дол 65, 4 прем. дол. 46.50, 46.25,7 стаб. 465, купон 68.56,

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—53, 4 прц. Л. З. БГ 41.50—44. 4 прц. ТКЗ. 42—45, 4 і пів прц. ТКЗ. 46—49, 4 прц. БҐК. 60—65, 4 і пів прц. БҐК. 61—64. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 44—46.

Долярівка 46 — 48. 3 інвест. 1 ем. 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65—66.

Збіжжя.

Львів, 5. XII.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	23.25—23.50
Пшениця збор. червона	22.75—23.30
Пшениця одн. біла	23.00—23.25
Пшениця зб.	22.50—23.75
Жито шт. I	18.50—18.75
Жито шт. II.	18.25—18.50
Ячмінь одн.	21.00—21.25
Ячмінь на пиво	20.25—20.50
Ячмінь паст.	19.50—19.75

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 4. грудня н. р. кооператива платить за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3.00 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	3.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням	3.05 „
1 л. молока	0.19 „
1 к. яєць	5.40 „

Тенденція на масло звишкова, на молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 4. XII. н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., повногруді, не худі	1.10 зол.
Індики I. кл., повногруді, не худі	1.00 „
Курята I. кл. біло й жовтоніжки, без остріжок, до ваги 1.60 кг.	0.90 „
Курки I. кл., товсті, без остріг, без вапняку на ногах, щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Всіх 6. італійських полонених з табору Кассіно запрошуємо на товариський зїзд який відбудеться в дні 26. грудня 1936 у Львові.

Зголошення слати сейчас на адресу: інж. Іван Свірський, Львів, вул. Сикстуська 37.

За Комітет Зїзду:

Д-р Мих. Гринів, Інж. Іван Свірський

У Приватній Українській Ґімназії С. Міляшкевича в Кремінці вакують посади учителів: 1) учителя фізики (навчання в українській мові) й географії (навчання в польській мові); 2) Учителя руханки і ручних праць. Вимагається повні кваліфікації. Кандидати повинні зголошуватись листовно до Дирекції Ґімназії. Адреса Ґімназії: Кременець, ул. Перацького 28.

Дирекція Ґімназії.

3201 1—

КОНКУРС.

Рада Філії Т-ва „Сільський Господар" у Збаражі прийме з днем 1-го лютого 1937 р. Інжиніра-агронома. Зголошення із даними про відбуту практику слати на адресу: Д-р Павло Таращук, Збараж. Неприняті зголошення залишуться без відповіді. 3203 1—3

КОНКУРС.

Український Народний Банк у Збаражі прийме з днем 1. січня 1937 р. урядовця добре обізнаного в банковими справами. Зголошення враз з інформаціями про відбуту практику вносити до Дирекції Банку до дня 15. грудня п. р. Кавція вимагана. Платня за умовою. Неприняті зголошення залишуться без відповіди. 3212 1—3

Подяка.

Всім приятелям і знайомим зі Львова та краю, які в мому тяжкому горі, зложили мені з приводу смерти мого чоловіка **Якова Кривіцького**, устно чи письменно, слова співчуття, складаю найщирішу та глибоку подяку.

Зокрема висловлюю своє щире Спасибіг о. Кишакевичеві та о. Назаркові за провід і хорові „Бандуриста" за участь у похоронах, д-р Цимбалістові і п-ні д-р І. Сімович за лікарську опіку недужим, Т-ву Українських Еміграитів", „Кооперативі Український Театр" у Львові, театрам „Заграва", ім. І. Тобілевича та представникам інших наших театрів, що приїхали на похорони, „Союзові Артистів" учням драматичної школи Муз. Інституту у Львові, д-р Ст. Федакові і д-р К. Студинському, всім представникам поодиноких товариств і установ, як теж усім тим приватним особам, які в найтяжчих для мене хвилинах допомагали мені та поспішили із словами потіхи. **Л. Кривіцька.**

Шукаєте праці? --

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника!

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ГОСПОДИНЮ на село на Волині шукаємо. Зголошення під адресою: Warszawa, 6-go sierpnia 12. m. 34. M. Lipnicki. 3199 1—1

ІНТЕЛІҐЕНТНА жінка, охоча до праці найде її в домі пароха в Цапівцях п. Кошилівці. 3195 ?—2

АГЕНТИ до продажі віо та ріжних знарядів потрібні. Lublin, skrytka 275. 2601 15-20

НАУКА

ВЕЧІРНІ КУРСИ КНИГОВОДСТВА: Книговодство торговельне, промислове, банкове, обезпеченеве, рільне, податки, є книговодство, організація підприємств Вписи: Школа Економічно-Торговельна, пл. Стрілецька 8, від 5—7. 3206 1—?

КУПНО - ПРОДАЖА

НА МИКОЛАЯ І РІЗДВО прегарні дитячі одяги купите у фірмі **„ЛІДІЯ"** на Смольки, напроти кіна Марусенька. — Ціни зрізові. 3215 1—7

МЕБЛІ всілякого роду, догідні умовини „Меблькосклад" Казимирівська 26. 3198 1—1

КУПЛЮ „Історію України" Грушівського. Оферти до Івана Сеника, Стрий, вул. Дрогобицька 50. 3211 1—2

ПРОДАМ борону ланцутову до моху ваги 100 кг. Відомість у Івана Сеника Стрий, Дрогобицька 50. 3211 1—2

МАШИНИ писальні валізкові, бюрові, ціни фабричні, продає Михальський. Львів, Фредра сім. 3138 —3

МОТОЦИКЛІ T. W. N. світової слави, посезонова продаж, Михальський. Львів, Фредра сім. 3138 2—1

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК. кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх. Сикстуська 21. 2679 22-?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерса. 2936 37 60

КУПНО ГОДИННИКА є справою довір'я. Дешево купите добрий годинник у славно звісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ.** Львів, Маріяська площа 5. 3032 9—20

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ШУКАЮ праці за утримання і мешкання в Перемишлі. Можу занятись вихованням дітей, помагати в хатній господарці або давати лекції з вселюдної школи і нижчих клас гімназійних. Знаю трикотарство і ручні роботи. Зголошення слати: Ярослава Волинець, Селиська п. Динів. 3180 3-3

ПІДПРИЄМСТВА

ПРИЙМУ спільника до доброго і рентовного інтересу у Львові з капіталом 5.000 зол. Зголошення до Адмін. „Діла" під „Інтерес". 3196 ?—2

БІЛЬШЕ рентовне торговельне підприємство прийме спільника з капіталом около 20.000 зол. Зголошення до Адм. „Діла" під „Без риска". 3182 2—2

ШУКАЮ пристійної, інтеліґентної спільнички до запровадженого при центр. вулиці крамниці з волічками і галянтерією. Тільки поважні зголошення до Адм. „Діла" під „Запевнений зиск". 3188 ?-2

РІЖНІ

СЛУХАВКИ направляє, магнезує, додає новий шнур 70 сотиків. Вул. Коперника ч. 22. 3214 1—?

НОВОВІДКРИТА РОБІТНЯ обуви виконує люксусове й ортопедичне мужеське і жіноче взуття найновіших фасонів. — Іван Фурда, Львів, Зибликевича 21. 3191 2—10

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛОТИХ тривка ондуляція з 6-місячною гарантією. Сальон чесання пань. Сикстуська 8. вхід через браму. 3192 2—2

РОБІТНЯ КОВДЕР Кентшинського 4. солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3057 1—8

МАКС ҐЛЯЗЕРМАН, ритівниче заведення, фабрика кавчукових стампілій і віддиварня таблиць, Львів, вул. Сикстуська 19, телефон 215-03. 2858 9—10

ЗБІҐНЕВ СКІБІНСЬКИЙ солідно переробляє ковдри від 2 зол., матраци 3 зол., та виконує матраци: 3 подушки І. сорти з морської трави 16 зол. Стори до вікон 4.50. **Львів, 3. Мая 4. в подвірю.** 3126 4-4

КРИНИЦЯ. Повідомляю своїх Вп. Гостей, що в цьому році веду свої пансіони „Мева" і „Ґураль" в зимовім сезоні. Центр і повний комфорт, ціни дешеві. **Модеста Яблонська.** 3172 2-2

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 13-100

ГОДИННИКИ купуйте, направляйте у Розважевського Академічна 2 (Готель Жоржа). З провінції просимо пересилати почтою. 3034 5—5

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма **„ТЕНЧА"**, Львів, Рейтана 2. тел. 225-27. 3174 5—10

ЛІКАР-ДЕНТИСТ
Д-р мед. З. Реннер
ЛЬВІВ, КЕНТШИНСЬКОГО 21. 2091 3-5

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики
Д-р ФІШЕР
б. довголітній лікар асистент дерматольоґ. клінік
перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Віденської каварні
Тел. 251-68. Сепараткові жчальні.

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ
Упр. техн. Дент. **Й. Браневський**
ординує від ?—6
ЛЬВІВ, ВУЛ. АКАДЕМІЧКА 18.
Телефон 237 53 Догідні умовини.
ЦІНИ ЯК В УБЕЗПЕЧАЛЬНІ. 2-5

ОГОЛОШЕННЯ.

ФУТРА до міста і подорожі, по останніх зразках моди виконує першорядно по конкуренційно низьких цінах
АНДРІЙ КУЗЬМІНСЬКИЙ.
2615 Львів, Пекарська 31. 25-25

НОВОВІДКРИТА ДИТЯЧА КОНФЕКЦІЯ
„ЛЯЛЯ"
ЛЬВІВ. ВУЛ. ПЕКАРСЬКА 1 а
поручає всілякі дитячі артикули у великім виборі і в найліпших ґатунках.
7/58 ЦІНИ НАЙНИЖЧІ. 3—3

ВАРШАВА.
Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 15—?

СПАЛЬНІ. ЇДАЛЬНІ. КАБІНЕТИ, КОМБІНОВАНІ ПОКОЇ,
найновіші моделі та поодинокі частини найдешевше в складі меблів
БРІК і ҐРІНЕР
Львів, Трибунальська 16. Тел. 221-76.
3096 4—5

РЯТУЄ ВОЛОССЯ
усуває поразі - завобігає випаді
ДАЄ ГАРНУ
буйну зачіску.

МЕБЛІ Їдальні, спальні, кабінети, сальони, клюби, тапчани, матраци і декорації поручає Віденська вирібня столярсько-тапіцерська
ІВАН ОРТНЕР
Львів, Сикстуська 41. Тел. 292-79
3208 1—25

Забавки
ляльки, товариські гри, коні на біґунах, механічні забавки. — Богатий діл перфумерійно-галянтерійний поручає найдешевше
ҐАЯЧАК ТАДЕЙ
— перша краєва клініка ляльок —
Львів, Галицька 21.
3207 1—?

ПРОСПЕР МЕРІМЕ
БЛАКИТНА КІМНАТА
ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ
Переклав із французької мови Василь Софронів. — Ціна 0.95 зол.

Не забувайте
Д-ра ЕТКЕРА корінна приправа медівника
при ПЕЧЕННІ
Заступники Вольфрам і Розенцвайг, Львів, Пілсудського 11. — Незрівняну книжку з приписами Д-ра А. Еткера п. н. „Добра господиня пече сама" можна дістати у всіх кольоніяльних крамницях, книгарнях та в нашого заступника. Ціна знижена 30 сотиків.

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА
світової марки
Б. СОММЕРФЕЛЬД
Експорт до Англії, Аргентини, Уругваю, Данії, Франції, Голяндії, Палестини і т. д.
виключне заступництво
С. Новацький
Львів, вул. Пілсудського 17.

Нововідкрита
УКРАЇНСЬКА РАДІЄВА ФІРМА
„TRANSPONEE"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 2
поручає найновіші типи радієвих апаратів. Випозичає трансляції від 1 зол. із грамофоновими платами на балі та шкільні забави.

ДІМ ДИТЯЧОЇ КОНФЕКЦІЇ
„Рай Дитини"
І. ҐІСС
ЛЬВІВ, вул. Рутовського ч. 1.
Поручає дитячі вбрання, плащі для хлопців і дівчат. — Ціни незвичайно конкуренційні.

ТОРГОВЛЯ МЕТАЛІВ
М. ГАРЦШТАРК
Львів, вул. Собіського 22. тел. 247-96
поручає бляхи, штаби, рури, дроти: мідяні, мосяжні та алюмінієві, цину та їх сполуки, скуповуючи старі металі. 1—

КУРС КРОЮ
віденською системою „ЕРГОН" це щось зовсім нового. Докладні інформації радо дає інструкторка у Львові, вул. СИКСТУСЬКА 29 1 п.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів
які кожне видавництво мусить відмітити з новим роком можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. До провінції висилаємо за післяплатою.
Ціннии друків:
Zawiadomienie wysyłkowe 1 шт. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50; на 960 урядів оправлена зол. 5.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.